

DUDJI PA

REDEN

DJILEJŠ

STR. 3

SPRTULEJTNO

PODNE NA

VERICI

STR. 6

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 24. aprila 2008 ☼ Leto XVIII, št. 17

PLES PA PESEM POMAGATA, KA BI MLAJŠOM PRIBLIŽEVALI SLOVENSKI GEZIK

»V Porabji, posebno na Slovenskoj zvezi, smo leko fejs srečni pa veseli, ka gnes, gda je od leta do leta menja mlajšov, ji je od leta do leta več v kulturni skupinaj, steri volo dobijo plesati lejpe slovenske ljudske plese ali popejvati domanje pesmi pa špilati gledališke igre v slovenskoj rejči. Na seničkaj šauli je 56 mlajšov, s toga pleša, popejva, špila 34 mlajšov, na števanovskoj šauli je vsevtjüper 32 mlajšov, s toga 27 mlajšov dela za slovensko kulturo. Zatau se leko zavalimo zvöjn mlajšov starišom, šau-lam, mentorom, vodjam, steri s svojim dobrim delom napalavajo pa davajo volau mlajšom. Trno smo radi, ka se nam je posrečilo sprajti štje za mlajše tü dva fudaša iz Slovenije, ka je velka pomauč... Ne smejmo se spozabiti o tejm tü nej, ka té skupine Slovenska zveza gora drži s finančno pomočtjauw Slovenije, zakoj se zdaj tü lepau zavalimo,« je povedala med drugim sekretarka Slovenske zveze Klara Fodor na reviji (művészeti szemle) mlašeči kulturni skupin, stero je Zveza pripravila 20. apriliša v Sakalauvcaj. Do teiga mau se je že par lejt pripravilo srečanje mlašeči kulturni skupin, gde so delo skupin nej ocenjevali. Zatok, ka bi mentorji (pa Zveza tö) znali, gde smo, gde držimo, ka bi leko tanače dobili od

strokovnjakov (szakember), je Zveza pozvala znane pa priznane strokovnjake za folklorno dejavnost iz Slovenije, Mirka Ramovža, Nežko Lubej pa Valerijo Žalig.

Gledalci so najprej poslušali dva mala zbora, števanovskega vodi Eva Kukor, gorenjeseničkoga pa Ibolya Neubauer. Števanovske mlajše je na sintetizatorji sprvajala

Marija Rituper, seničke pa na harmoniki šaular Benjamin Sukič. Potejm so prišli na oder mali mlajši iz Števanovec pa Gorenjoga Senika. Obej mali skupini sta se špilali pa plesali

takšne, nej težke plese, ka so za nji primerni. Dvej velki skupini sta zaplesali goričke pa porabske plese, prilagojene tej starostni stopnji. Mentorica obadvej števanovski skupin je Marija Rituper, njej pomaga leranca Anica Salai. Na fudaj je sprvaja Boris Velner. Gorenjeseničke skupine pa sakalovsko malo folkloro vči Zoran Domjan, njemi pomagajo Irma Filip, Jolika Szabó pa Irena Libric Fasching. Za seničke mlajše špila na fudaj Matej Smej.

Med tejm časom, ka so gospod Ramovž pa gospe Lubej in Žalig tapovedali mentorom, ka bi njim tanačivali, so gledalci leko poglednili dvej igri. Gledališka skupina varaški gimnazijcov je zašpilala igro Rdeča kapica preveč, stero je notnavčo Miki Roš, gorenjesenički mlajši pa Naš nauvi auto, avtorice Irene Kalamar.

Strokovnjaki so tak vidli, ka je mlašeča folklorna dejavnost na dobroj pauti v Porabji, vejo tau tö, ka je tü ejkstra težko delati, malo mlajšov je, zatok ne morejo vöodebrati najbaukše, morajo delati s tistimi, steri se za tau zglasijo. (Več o tanačaj v naši naslednji številki.)

Na konci se je rodila ideja, ka bi drugo leto leko v Porabji bila revija za mlašeče folklorne skupine iz Prekmurja, s tejm bi porabski mlajši leko vidli pa se pajdašivali s svojimi vrstniki iz Slovenije.

Marijana Sukič
Foto: Jožef Illés

Jože Hradil, častni član Madžarske akademije znanosti

VEDNO BOM PONOSEN NA SODELOVANJE S SÁNDORJEM WEÖRESEM

Profesor Jože Hradil iz Murške Sobote je avtor kar treh, za Slovenijo in Madžarsko pomembnih slovarjev. Njegov prvi Madžarsko-slovenski slovar je izšel leta 1982, Slovensko-madžarski slovar leta 1996 in obsežen Madžarsko-slovenski slovar leta 1998. Zelo pomembno je tudi Hradilovo prevajanje madžarskih avtorjev in sodelovanje – tolmačenje in osnovno prevajanje slovenskih pesnikov v madžarski jezik.

Zato tudi ne preseneča novica, da so prevajalca in urednika Jožeta Hradila sprejeli za častnega člana Madžarske akademije znanosti v razred za književnost in umetnost akademije Széchenyi. Ob sprejemu se je v mali dvorani Madžarske akademije znanosti predstavil z inavguralnim

predavanjem Usodne besede – slovensko-madžarske literarne vezi.

Jože Hradil

Sprejem za častnega člana

Madžarske akademije znanosti pomeni potrditev Hradilovega dela, tako uredniškega, slovarskega in prevajalskega. Prevajal je klasične madžarske poezije, proze in dramatične: Sándorja Petőfija, Andreja Adyja, Attilo Józsefa, Miklósa Radnótiya, Sándorja Weöresa; nobelovca Imreja Kertésza: Brezusodnost in Kadiš za nerojenega otroka, Sándorja Máraiya: Sveče so dogorele, nagradjenca Vilenice Pétra Nádasya in

Ferenco Molnárja, Istvána Őrkénya in številne druge. Pri prevajanju mnogih madžarskih pesnikov v slovenščino je tesno sodeloval predvsem s pesnikom in prevajalcem Kajetanom Kovičem. Njuno prevajalsko delo je tudi prva celovitejša predstavitev lirike Sándorja Petőfija leta 1999. Izbor Petőfijevih pesmi sta naredila Jože Filo in László Lator. Zelo pomembno je Hradilovo poslanstvo pri prevajanju številnih slovenskih avtorjev v madžarski jezik, kot so pesniki slovenske moderne – Kette, Murn, Župančič in Cankar ter pesmi Srečka Kosovela. Pri tem velja poudariti osrednjo vlogo (nekdanje) Pomurske založbe, kjer je bil urednik, in založbe Európa iz Budimpešte. Plod takega sodelovanja je bil seštevek na desetine mad-

žarskih oziroma slovenskih del. Na Slovenskem pa tudi v tem času nastajajo prevodi madžarskih sodobnikov, ki jih izdajajo založbe kot so – Beletrina in Didakta, pa tudi Slovenska matica, medtem ko je zbirka Novi mostovi založbe Franc-Franc za zdaj ostala le pri romanu Sveče so dogorele Sándorja Máraiya, prav tako v prevodu Jožeta Hradila.

Jože Hradil se rad spominja sodelovanja z velikim madžarskim pesnikom Sándorjem Weöresom. Hrani, denimo, Weöresev »z lastno roko sestavljeni zapisani izbor pesmi, ki jih je veliki pesnik pripravil za slovensko občestvo – in le-ta je pozneje tudi izšel, prav tako v prevodu obeh prevajalcev, Kajetana Koviča in Jožeta Hradila.

E. Ružič

Med štajerskimi Slovenci v Avstriji

RAZSTAVA FOTOGRAFIJ IZ BENEČIJE

V Pavlovi hiši, Kulturnem domu štajerskih Slovencev, v Potrni pri avstrijski Radgoni je na ogled zanimiva razstava del dveh fo-

ni odmev fotografije Luce Lauretija. Tin Piernu je bil fotograf samouk, ki je po drugi svetovni vojni zbiral podo-

odločil posneti isto vaško skupnost in jo predstavil kot prisposodbo skozi njene spremembe in značilne podrobnosti o današnjem svetu in družbi. S tem je ponudil možnost primerjave s preteklostjo.

Razstava je postavljena v sodelovanju s Študijskim centrom Nediža, ki že več kot trideset let raziskuje in deluje v Benečiji v Italiji.

Otvoritev razstave je popestril odličen in živahen nastop Etnoploč tria, sestavljenega iz glasbenikov iz Slovenije in Italije. Člani skupine se ponašajo s številnimi in uglednimi sodelovanji z mednarodno uveljavljenimi glasbeniki, v trio zasedbi so večkrat nastopali – tudi v Monoštru – s slovenskim pevcem in glasbenikom Vladom Kreslinom.

eR, foto: E. Ružič

Obiskovalci otvoritve fotografske razstave v Kulturnem domu štajerskih Slovencev so lahko prvič videli izpred Pavlove hiše v notranjost dvorišča prestavljen monitor, ki prikazuje dokumentarne filme o življenju ob avstrijsko – slovenski meji. Monitor so morali prestaviti – o tem smo v Porabju pisali podrobneje lani junija – ker je s svojim glasom »motil« sosedo, ki živi na kmetiji čez cesto. Sosedo se je pritožila na vodstvo občine Radgona – okolica in dosegla, da so monitor, postavljen na občinski zemlji toda le meter od zida, prestavili v notranjost dvorišča Kulturnega doma, medtem ko je tabla z osnovnimi podatki v več jezikih, tudi slovenskem, o Pavlovi hiši, ostala na prejšnjem mestu. Seveda ni šlo za motenje sosedo s preglasnim govorjenjem, marveč za nestrpnost in nepripravljenost za sožitje v tem, dolga leta neprijaznem prostoru do slovensko govorečih prebivalcev avstrijske Štajerske. Še dobro, da je te vrste primerov iz leta v leto manj. Tudi po zaslugi dobrih odnosov med Avstrijo in Slovenijo in pripravljenostjo lokalnih politikov za sodelovanje s Kulturnim društvom štajerskih Slovencev.

Razstavo fotografij iz Benečije si je z zanimanjem ogledal tudi umetniški fotograf Branko Lenart, do nedavna predsednik Kulturnega društva člen 7 za avstrijsko Štajersko.

tografov iz dveh časovnih obdobij, med katerima je pol stoletja razlike. Tako projekt Dialog prikazuje stare fotografije Tina Piernevega in kot petdesetlet-

be iz svojega, vsakdanjega sveta in nenamenoma naredil serijo portretov prijateljev in znancev. Videnski fotograf Luca Laureati se je 50 let pozneje

Dudji pa reden djilejš na Slovenskoj zvezi

Na Slovenskoj zvezi smo letos 16. apriliša od drugin pozvali vküper predsedstvo (elnökség) na djilejš. Na rejdko se má zgoditi, depa zdaj se je, ka je vsakši član leko prišo, ranč tak nadzorna komisija tü. Na djilejši nas je etak bilau 26, vküper z dvöma sodelavkama Zveze pa z dvöma pozvaniva prejdjniva Porabje d.o.o. Kak dosta nas je bilau, tak na dudje se nam je posrečo djilejš tü, namesto dvej vöre smo delali štiri vöre. Tau pa zatok, ka smo v prvom tali meli za dnevni red, kak je gazdüvo v prejšnjoi leti, kak je šlau delo, ka planira za tau leto Porabje d.o.o. V deseti lejtaj je zdaj bilau oprvin tašno, ka se je od njivoga dela, gazdüvanje telko vse vöopitalo. Na kratko, od koj je biu gonč. Predsednica nadzorne komisije Erži Šooš je dosta pitanj pa mišlenja mejla o tistom poročili (beszámoló), v sterom numere gončijo o tejm, kak je gazdüvo Porabje d.o.o. v prejšnjom leti. Nadzorna komisija dosta vse ne drži za dobro napravleno, prosila je predsedstvo, naj bole podraubnoma pa ovak dá naprajti na drugi djilejš. Vö je prajla, kak ceni poročilo, kašna hiba se je naprajla. Za pitanje je postavila, kašne kontrole (ellenőrzés) so meli pa ške drugo vse kaj fontoško. Avtorica toga članka je spitavala, ka Slovenska zveza kak lastnik (tulajdonos) kašne dužnosti pa pravice má do d.o.o., ka je istino s tistoga, ka se je gučalo letos v zimi vanej po vasaj o gazdüvanji d.o.o., kak tau, ka od leta do leta v enoi mesti stodjijo s pejnazi, kak stodji restavracija s küjari pa natakari, zakoj odide tá telko delavcov, kak stodjijo plače delavcov, ka so djali, zvöjn toga, ka vöjpanje majo, tak za restavracijo kak hotel, naj več lüstva bau, pa je prosila, naj predsedstvo dosta bola pa večkrat bau informirano na leto. K naštetim pitanjam pa mišlenji so meli ške vcuj prajti Erika Glanz, Attila Bartakovič, Gabor Dončec, Marijana Sukič, Andreja Kovač, Feri Gyeček. Na največ pitanj nam je valas dau ali kašne informacije pravo Štefan Küplen,

finančni direktor, menje pa poslovni direktor Jože Hirnök pa šef restavracije Béla Fábián. Lajnsko leto so za največo delo meli, gda sta kormanja (vlada) Slovenije pa Madžarske v Lipi mela srečanja pa za stero so si trno velko pohvalo zaslöjžili vsi delavci. Telko aska, zvöjn dobre reklame so meli, ka so s tej pejnaz dali vöparfati znautra Slovenski daum pa ške kaj drugo. Na srečo so sprajli pejnaze z natečajom, etak so leko dola menili prejk deset hladilnikov, zmrzovalnikov pa peči, bila je velka potrejba za tau investicijo v künji. Tau je gvüšno, ka mamö delavci pa predsedstvo Zveze zavolé zmišlavati o tejm, kak tadale, kak rejšiti finančne probleme, kak zdržati svoje delavce, naj brezi problemov leko funkcionira Slovenski daum. Štefan Küplen nam je obečo, ka vsakšo frtau leto nam ta povej, kak stogijo. Drugi valasi valajo za predsedstvo.

Za drugi dnevni red smo meli poročilo od lanjskoga gazdüvanje pa letošnji finančni planov Zveze, gda nam je računovodja Brigita Korpič dala valas na par draubni pitanj, vej je pa vse podraubnoma vküpostavila, ka vsi leko razmejmo. Zveza je letos ranč telko pejnaz dobila iz Slovenije kak lani, s tejm ka vejmo, kašna je inflacija na Vogrskom pa v Sloveniji. Zvöjn Zveze pa Uredništva novin Porabje so druge slovenske organizacije tü prosile pa dobile pejnaze iz Slovenije, tau so Radio Monošter, Slovensko društvo v Budimpešti, Slovensko društvo v Somboteli, Društvo porabski slovenski pensionistov, Razvojna agencija Slovenske pokrajine/Szlovén vidék Kht., Osnovna šaula in vrtec Števanovci, Slovenska samouprava Števanovci, Porabsko kulturno in turistično društvo Andovci pa Športno društvo Slovenska ves. Odlaučili smo se, ka Zveza letos 5 milijonov forintov planira vörazdeliti drugim organizacijam za pomauč. Marijana Sukič, prejdjna pri novinaj Porabje, je potrdila, ka od drugoga pau leta gora vzemejo nauvo delavko, ste-

ra zgotovi novinarsko fakulteto v Ljubljani.

Na predlog Andreje Kovač smo ške v dnevni red dali osnutek zapisnika mejšane komisije. Predsednik Zveze nas je informiro, ka 25. apriliša bau djilejš, seja madžarsko-slovenske mejšane komisije, gde se odlauči, kašno pomauč bi naj dala Vogrski rosga pa Slovenija Porabskim Slovencom pa prekmurskim Madžarom. Z Martinom Ropošom, predsednikom Državne slovenske samouprave, ta naslednje stvari prosila: pomauč pri zidani pauti med Verico pa Gorejnjim Senikom, za stero sta predsednika vlade Gyurcsány pa Janša kamen že dola djala, pejnazdje so tü zatau, plani so kreda, depa paut ne dopisti zozidati Narodni park. Prosila ta, naj dobi pejnaze za obnavljanje števanovska šaula, za Radio Monošter trbej vösprajti 24-vörno oddajo na keden, pa bi radi meli svojo frekvenco. Za porabske vrtce bi radi meli asistentko iz Slovenije, za stero nücamo finančno pomauč za plačo.

Vsakšo leto se odlaučimo s predsedstvom, na kelko leko zdignemo honorar vodjam pa domanjim mentorom kulturni skupin pa plačo delavcov Zveze. S tem ka vejmo, kak stogi Porabje d.o.o., smo zdignili 8 procentov od mejsaca majuša. Prošnje smo tü meli zavolé. Slovensko društvo v Budimpešti, v Somboteli, Društvo porabski slovenski pensionistov pa Porabsko kulturno in turistično društvo Andovci so dobili 600-600 gezero za letno delo, Gasilsko društvo v Sakalovci pa na Gorejnjom Seniki 50-50 gezero, Klub Harmónia 20 gezero, gorejnjaseenička pa števanovska dvojezična šaula šaula 500-500 gezero forintov. Etak smo iz 5 milijonov vekši tau, 3.570 gezero forintov že vödali.

Na konci se želimo trno lepau zavaliti za porazmenje in aktivno delo članom, posebno tistim, steri so ta prajli svoja mišlenja. Tretji djilejš mo meli tretjo srejdo v mejseci majuši.

Klara Fodor
sekretarka

Podatki iz bilance stanja Porabje d.o.o. za leto 2007

Predsedstvo Zveze Slovencev na Madžarskem je na zadnji seji, 16. aprila, razpravljalo o gospodarjenju Porabja d.o.o. in sprejelo finančno poročilo. Na predlog kontrolne komisije objavljamo glavne postavke bilance d.o.o.:

Opis postavki	v 1000 Ft	
	znesek pretekloga leta	znesek tekočega leta
SPREDOŠTVA		
A. Osnovna sredstva	208.198	202.254
I. Nepredmetena (neprodajna) sredstva	183	191
II. Opremetena osnovna sredstva	208.013	202.253
III. Dolgoročne finančne naložbe		
B. Osnovna sredstva	3.783	5443
I. Zaloge	1.754	1798
II. Poslovna terjatva	1.544	1.878
III. Kratkoročne finančne naložbe		
IV. Dobrosrteje pri bankah, čeki in gotovina	485	1.769
C. Aktivne časovne razmejitve	600	3.852
Skupaj sredstva	218.585	211.449
ÖBEZVÖZÖSÖTI DO VÖRÖV (SPÖÖÖTÖV)		
A. Kapital	172.845	174.808
I. Vöplöceni kapital	188.320	188.320
II. Kapitalne rezervne	78	78
III. Rezervne iz doböeka		
IV. Preneseni čist doböek ali čist izguba	-15.720	-13.712
V. Čist doböek ali čist izguba poslovnega leta	667	1.160
C. Finančne in poslovne övezvözösi	35.821	32.872
I. Dolgoročne finančne in poslovne övezvözösi	22.000	12.000
II. Kratkoročne finančne in poslovne övezvözösi	13.821	20.872
D. Pasivne časovne razmejitve	1.109	4.871
Skupaj övezvözösi do vöröv sredstev	218.585	211.449

Prihodki od prodaje: 72.099 eHUF
Čisti doböek ali izguba: 1.160 eHUF

Štefan Küplen
finančni direktor

OD SLOVENIJE...

Dimitrij Rupel v ZDA

Zunanji minister Dimitrij Rupel se je mudil na obisku v Združenih državah Amerike. Rdeča nit pogovorov - nazadnje se je Rupel srečal z ameriško državno sekretarko Condolee Rice - so bile razmere in ravnanje mednarodne skupnosti na Kosovu in Zahodnem Balkanu nasploh.

O tem je Rupel že v New Yorku govoril tudi z generalnim sekretarjem ZN Ban Ki Moonom, v Washingtonu pa tudi s svetovalcem za nacionalno varnost ZDA Stephenom Hadleyjem. Po srečanju s Hadleyjem je Rupel tudi potrdil, da je vrh EU-ZDA že dogovorjen, ni pa želel natančneje govoriti o datumu. Dejal je le, da bo vrh junija. Po besedah neimenovalih diplomatskih virov ZDA iz varnostnih razlogov še ne želi javno objaviti datuma vrha, ki je sicer že določen.

France Cukjati v Sofiji

Predsednik državnega zbora France Cukjati se je v Sofiji udeležil 7. konference predsednikov parlamentov držav, sodelujočih v Procesu sodelovanja v Jugovzhodni Evropi (SEECP). Glavni poudarek srečanja je bilo sodelovanje držav Jugovzhodne Evrope, pri čemer so se vsi zavzeli za njegovo poglobitev. Slovenija ni članica SEECP, je bil pa Cukjati na srečanje povabljen kot predsednik parlamenta predsedujoče države EU. Članice SEECP so Albanija, BiH, Bolgarija, Grčija, Hrvaška, Makedonija, Moldavija, Črna gora, Romunija, Srbija in Turčija.

V misiji EU v Čadu tudi slovenski vojak

V Čadu je v začetku aprila v okviru misije EU pričel delo prvi slovenski vojak. Kot so sporočili iz Slovenske vojske, je nastanjen v prestolnici N'Djamena, kjer naj bi vzpostavil pogoje za namestitev in delovanje preostale skupine 13 pripadnikov slovenskega kontingenta, ki bo v Čad odpotovala predvidoma v začetku maja.

Kamila je vopoglednila skouzi okno. Mlačno popoldanešnje sunce jo je naraji poboužalo po obrazi, fanj hladen vöter je prinašau v hotelsko sobo čüdoviti duh cvetečih rododendronov. Vzela je gledalo z noučne omarice, pa si zadovoljno ogledavala v njem obraz. Brezi vsakšega občütka krivde si je premišlavalala o včerašnjom večeri. Mladi gospoud, šteroga je spoznala v noučnom bari, njej je nej dau mera. Samo on njoj je odo po glavi. Biu je viski, inteligen ten, izobraženi. Zvün toga ma čüdoviten poklic. Boug moj, ka de te, če tou moj mouž zvej? Ah, ne bi vörvala, ka bi zvedo, skoron nemogouče bi bilou. Stari je, za njou prestari, zagvüšno nika ne vzeme v pamet. Te hip se njoj vidi vse tak brezsmiselno, njeni žitek z etim starim moškim, njegova nemočnost, z edno rečjou cejla njegova postava, štera človeka spomina na cejli küp nesreče.

Srejdj nouči je vse kak eden profi splanejrala. Nikša falinga eti ne more vmejs priti. Zagvüšno de se vse srečno končalo, si premišlava. Kak gleda skouz okno, vidi, ka je vse fajnmerno, vse normalno.

Šarmanтна Kamila se pomali pripravla na večerno zabavo v bar. Klüč od sobe svojoga moža je že v njeni taški. Gnes večer njemi je dala malo vekšo porcijo vrastva za spati kak ovak. Zagvüšno de zdaj dugo spau. V bari okouli točilnice že sedijo vsakomi dobro znane lekokrvne deklina, štere so na louvi na bogate hotelske gouste.

»Samo nika se ne nerviraj, furt samo obarvaj mirovnost«, - tiši sama sebe. Napouti se prouti prostitutki v zelenom minikikli, pa jo pita, če nej bi mejla volou velki pejnez zaslužiti. Ta pa razburkano pita, »vi bi ščeli z menoj...? Nej, draga moja, vi ste na krivom adresi.«

SMRTONOSNI PRAŠEK

(minikriminalka)

»Nej, nej, ide se za ednoga bogatoga moškoga. On spi v svojoj sobi. Je že precj stari, znate. Gnes ma rojstni den, pa ges bi njemi rada pripravila presenečenje (meglepetés). Gda se zbidi, bi mogla biti pouleg njega edna lejpa mlada deklina

že vse vred vzemem.«

»Vi ste nej samo šarmanтна, nego trno čedna ženska tö, gospa Kamila.«

»Ali oprostite, samo en moment. Moram poglednoti, če je z mojim možom vse v redi.«

Kamila stoupi k pulti pa narouči dveje kupici whiskeyja. Z dvöma kupicama se napouti prouti stubam, pa ide gor v sobo moža. Iz taške vözveme škatülo, iz nje stroupi v vsakšo kupico malo bejloga praja. Pride na prvi štuk, pa pokloncka na dveri svojoga moža.

»Želejte?« se oglasi cařka v sobi.

»Izvolte vaš whiskey,« - njej pravi Kamila.

»Ešče spi,« pravi.

»Naj samo spi, najte ga. Vi leko delate, ka ščete, ste leko gvüšni, ka te dobro plačani. Moje edino želenje je samo tou, ka gda se zbidi, ga küšnite, želejte njemi vse dobro za rojstni den, pa spite z njim kupico whiskeyja. Znate, tou

je njegova najlübša pijača. Naj se veseli,« pravi Kamila pa odide. Zaklenite za sebov dveri. Nišče vas več nede mouto.

Naslejdjni zranjek je hotel pun policistov. Tüdi Kamilo zaslišujejo.

»Ste vi njegva žena?«

»Tak je.«

»Pa vivadva mata ejkstra sobe?«

»Tak je.«

»Zakoj pa?«

»Prvič: vas se tou ranč malo ne tiče. Drugič: če vas trnok briga, vam povejm, ka sva midva furt vsakši v svojoj sobi spala.«

»Ka mislite, što bi mogo tou napraviti?«

»Što, ka bi mogo napraviti? Ka se je dön zgodilo?«

»Vašoga moža so najšli v njegovoj sobi z edno žensko. Obadva sta mrtva.«

»Mi je trnok žau, ali ges nika o tom ne vej. Cejlo nouč sam bila v bari.«

»Pa kak tou, ka vas ta vejst nika ne bantüvle?«

»Ka pa čakate od mene? Ka bi se joukala? Ges sam skrbela za njega, ali že dugo me ranč malo ne zanima več.«

»Lejpa hvala. Ešče se vidimo.«

»Renato, gde si? Pakivaj friško, včasi morava oditi od etec.«

Suzana Guoth

ilustracija: M. Kozar

SPROTOLETJE

Ftički na drevji popevlejo,
jutranja rosa se iskri,
megla skre potoka se vleče,
zlato sunce nas segreva.

Ka naj zdaj človek pravi!
Za zimov sprotoletje pride,
sakši den de dukši,
pa bole de nas v naravo vleklo.

V svoja gnezda so že
lastovice pa štrki nazaj prišli,
na travnikaj se začne trava zeleniti,
pa sprotoletja se sakši veseliti.

Marta SEVER

»Eške dosta kaj znamo«

Sodari ali pintari

Eške malo pa de svoj den svetiu čuvar vsej pintarov ali sodarov, sv. Florjan, in tou 4. majuša. Gnesden pintarov trno malo eške gé. Bar eti pri nas. Gda sam svojga dejdeka

Gospaud Anton Kuzma bečko vküp vlečé

pitala, kama so odili, gda so lagve (bečke) nücali, mi je znau za več dobri pintarov praviti. Eden je prej biu na Gorici pri Puconcaj, dosta jih je pa bilo v Gančanih. Gda sam zvejdla, ka na Gorici sodara več nega, sam šla v Gančane. Tam pá tragedija. Najšla sam samo še enoga, šteri mi je znau praviti, ka njih je pred par lejt v Gančanih eške bilo 12, pa tou pravih sodarskih meštrov. Zdaj je ousto sam.

Vse sam Vam pravla, samo tou nej, što je tou. Tou je Anton Kuzma, šteri je precej mladi pintar, malo prej abrahama je prišo z lejтами. Sodarstvo je v familiji Kuzma tradicija že kakši 85 lejt. Pintar so bili dejdek, pintar so oča in seveda on. Antonov oča so stari 84 lejt, pa eške trno radi v delavnici kaj pomorejo pa napravijo.

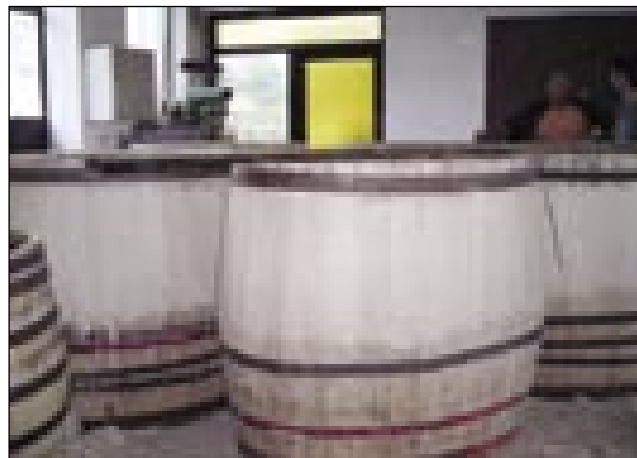
Že gda je biu mali, kak dejte, je Anton kazo veselje do toga dela in se je rad včiu doma pri oči. Gda je biu čas za tou, se je odločo za šolanje. Končo je vajeniško šoulo v Soboti, kcoj je napravo eške V. stopnjo, tak ka zdaj leko ma tüdi inaše. Gda sam tam bila, je glij ednoga pojba z Odranec kcoj včiu. Odo je tüdi na vsefelej

izpopolnjevanja (továbkép-zés) v Maribor in Ljubljano, liki itak pravi, ka se je največ doma navčo.

Gda so začnili pri Kuzmovih s pintarstvom, delavnica nej

12 ali 21 lejt. Tak ka morajo biti vsakši z drügoga lesa, ka njim te da drügi žmaj pa aromo.

Inda so pintari dosta delali škafe z lesa, ka te eške plastičnij nej bilou, pa posoude za krave napajati, vejdra, stüdenca na čigo, pa eške takše male bečke, šterim so pravli palaske. Tou so bile takše male posoude, bole šürke, mele so ročaj, držale so pa 15-

Gnesden dosta delajo za Talanjsko

20 litrov. V nijj so na biciklini leko fajn vino pelali.

Dugo trbej, ka je les kreda, ka

V mali bečkaj zreli balzamični eci (kis) 12 ali 21 lejt

Gnes den dosta delajo za Primorsko pa Italijo, in sicer delajo »barik« lagve (bečke), do 6000 litrov, lagve za balzamični kis (eci), vinogradniško posodo (kadi, brente...), kadi, tünke za meso, kadi za rože, male okrasne bečke pa eške kaj. V skladišči sam vidla sploj dosta lagvov za balzamični kis, šteri se v nijj mora zoriti

leko z njega bečke delajo. Največ nücajo les hrasta, akacije, kostanja ali pa murve, sploj murva je prej fejs dobra. Mora meti pravo gostoto. Pravijo, ka hrast mora zrasti v lougi nej na travniki, ka tisti nema tak dobre gostote. Les trbej razžagati in obložiti in 2-3 lejta sišiti. Te se pa leko začne. Blanje fajn obdelajo, vküp

skladejo in kurijo na srejdi. Pitali te, kak tou vögleda. Ges sam vidla. Bečko vküp skladejo, denejo okoli obroče, štere leko z vitli vküp vlečejo. Na srejdi lagva zakürijo ogenj. Lejs cejli čas namakajo, ka se fajn vugible. Tak malo bečko kürijo 1 vöro, do 1 vöro pa pou, velke pa 2-4 vöre. Gda je vse gotovo, gor denejo nouve lejpe obrouče, pa je bečka gotova.

Največ bečk odajo doma, najboukše po naročili. Če te pa nücali kakši bole malo bečko, pa vsigdar pri nijj doma najdete.

Na žalost se fejst dobro vidi, ka pintarska maštija tuj pomali ide v pozabo. Vse več se nücajo razne bečke iz umetnih mas, štere so falejše, liki so gvüšno nej tak dobre kak prave lesene. Delo pintara je žmetno, človek mora zato precej mouči meti, ka telko dela napravi. Ali znate, kak pravijo: »Delo krepil!« Pa še itak gospod Kuzma pravi, ka nega mladi lüdi, ka bi za inaše šli k njemi. Vsi se prej dela bojijo. Vüpaismo, ka de ovak. Drügo ne moremo.

Jasmina Papić

(Podatke zbrala avtorica za potrebe projekta Craftattract - tradicionalne obrti - nove atrakcije za kulturni turizem, Intereg IIIA, Sosedski program Slovenija - Madžarska - Hrvaška 2004 - 2006, ki ga za Pomurje izvaja Pokrajinski muzej Murska Sobota)

... DO MADŽARSKE

Podpore parlamentarne odbora za človekove in manjšinske pravice

Odbor za človekove in manjšinske pravice madžarskega parlamenta je tudi letos namenil 110 milijonov forintov za delovanje manjšinskih civilnih organizacij. Natečaje je vložilo 450 manjšinskih organizacij, skladov in društev, odbor je podprl 352 prošenj. Največ vlog - kar 210 - so vložile romske organizacije, njim so sledile nemške organizacije s 132 vlogami. Od slovenskih civilnih organizacij sta dobili podporo dve organizaciji, in sicer Zveza Slovencev na Madžarskem (900 tisoč) in Društvo za lepšo ves Števanovci (300 tisoč).

Madžari nesrečni

V Evropi so le Rusi in Bolgari bolj nesrečni kot Madžari, je razvidno iz analiz Tárki-ja, agencije za merjenje javnega mnenja. Raziskava je bila opravljena leta 2007 v 19 državah, kjer so vprašali 34 tisoč ljudi. Anketiranci so na 10-stopenjski lestvici označili, kako so srečni ali nesrečni. Na Madžarskem so vprašali 1500 ljudi, njihovo povprečje je bilo 6,4, kar je močno pod evropskim povprečjem (7,21). Med Madžari so najbolj nesrečni prebivalci z osnovnošolsko izobrazbo, ki živijo na vzhodnem delu države. Najsrečnejši so ljudje z visokošolsko in univerzitetno izobrazbo na zahodnem delu Madžarske. V Evropi so najsrečnejši Danci in Švicarji.

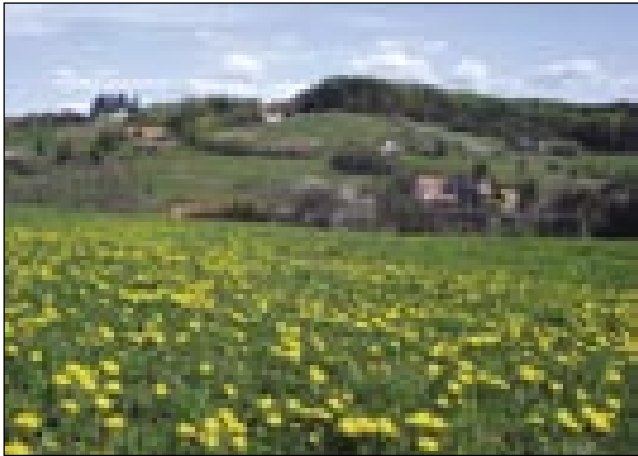
Programi, prireditve

- 25. aprila bo praznoval Muzej Avgusta Pavla v Monoštru 25. obletnico ustanovitve. Ob tej priliki se bo odprla začasna razstava Ruta in predpasnik, ki jo je postavila etnologinja Marija Kozar.
- 27. aprila bo potekalo v okviru 10. Kozarjevih dnevov v Odrančih srečanje ljudskih pevcev, na katerem bodo nastopili Ljudski pevci z Gornjega Senika.
- 27. aprila bosta prireditvi ob materinskem dnevu na Gornjem Seniku in v Števanovcih, ki ju organizirata tamkajšnji osnovni šoli.

Sprtulejtno podne na Verici

Ves je v listinaj prvič 1387. leta omenjena. Kelko lidi zdaj žive v vesi, tau uradno nej vedeti, zato ka podatki za Verico-Rit-

cveti. Ranč je zvaun vdaru, gda sam se stavo pri tabli, gde piše, ka Baug daj pri nas. Zvaun se

Verička krajina je trno lejpa

karovci valajo. Tau je zdaj edna ves, dapa prvin sta posaba bile. Verica pa Ritkarovci sta se prvin 1944. leta združile, pa za dve leti sta se laučile. 1950. leta sta znauva edna ves gra-

slabo čuje, zato ka je zvonik v Ritkarovci. Kauli gledam pa je vse mrtvo, nej enga autona, nej človeka ne vidim, ešče vejn ftiči so na obed odišli.

»Zdaj napravi reportažo z nekakim,« si mislim sam v sebi. Ranč nazaj v auto škem sest, gda nekakoga zaglednam na pauti. S kosauv na pleči stapla proti kulturnomi dau-mi. Gda se skrajej pripeljam, te vidim, ka so tau Ferencin Kari.

• Baug daj, kama se tak fejst paškite? je pitam.

»Domau na obed, zato ka sam že lačen.«

• Ka ste delali

s kosauv, vejpa je ešče samo sprtulejt.

»Zaka, sprtulejt ne more kosi-ti?«

• Leko kosi, če dje trava, dapa zdaj je ešče nej tak velka.

»Oglaufke sam kosijo, nej ka bi travo vküppoklačili, gda mo na njivi delali,« pravijo pa staplajo tadala.

• Ka baude za obed? Če kaj dobro, te mo dja tū za vami

staplo.

»Špejk pa krüj,« se smejejo.

Dobro, te vejn nemo ušo, pravim sam sebi, pa samo gledam za njimi.

Do kulturnoga dauma se pelam, pa znauva stanem. Začnem slikati, gda gnauk samo nekak za menov skriči.

»Ka pa ti delaš?«

Tak sam se prestrašo, ka mi je fotoaprat skur vö iz rauk spadno. Znak poglednem, pa vidim, ka je tau Šanji Merkli.

• Pa ti ka delaš tam med tistimi velikimi motori? pitam nazaj.

»Tau vse ne morem vöovaditi,« pravi pa šrajfa tadala.

Eden velki motor, pod tistim eden generator pa niša kusta cejv, pa tau je nikak vse vküpozšrajfano.

• Ka je pa tau, gronska strejla, pitam ga ešče gnauk.

»S tejm mo v zimi kučo segrejuvo.«

• Če š ti s tejm kučo segrejuvo, te mo se dja z biciklinom na mejsec pelo. Pa kak de tau segrejuvalo? spitam ga tadala.

»Nika nemo dočas gučo, dočas ka nede gotovo, tak ka ranč ne spitavaj tadala,« pravi Šanji,

vöstaupili na dvera tetica Ema Konkolič. Gda so me zaglednili, so k meni prišli, pa kak če bi znali, ka zmišlavam, od križa so mi začnili pripovejdati.

»Te križ je postavljeni na spomin očo mojoga moža. Zato ka je on v bojni mrau, pa v Pas-

so pa štiridesetausmoga postavili.«

Na zdaj se že leko napautim, zato ka sam tau tū vözvedo.

Pri Mankoški se na ograji Karči naslanja, pa tak gleda na paut, če se stoj pela gora ali tadola.

Vseedno se stavim, te den je že taši. Gnes se z vsakšim na pauti pogučavam.

• Dobro ti dé, dražim Karčina, gda malo skrajej pridem.

»Tebi dé dobro. Sto se samo z autonom gora pa tadola vozi! Pa ranč ti praviš tašo meni!«

• Zaka, ka ti delaš?

»Drva žagam. Za traktor mam napravleno cir-kulo, pa te tak

žagam. Vsigdar samo telko pripelam domau, ka gnauk vküpozžagam, etak je te nej puno dvorišče. Na tejm sam si že tū zmišlavo, ka mo se s traktorom vöpelo v gauštjo pa tam vküpozžagam drva, etak te doma nemo delo smetja. Gda s tejm zgutauvim, te pa vcuj leko stanem travo kosit, pa tau de tak šlau cejlo sprtulejt, že se naprej bojim.«

• Dobro, delaj samo, nemo te goradržo, dja tak tū moram titi.

Pred bautov se je lüstvo zbiralo, pa sam nej vedo, zaka. Busa etakšoga reda nega, ka pa te čakajo. Gnauk se samo pripe-la z biciklinom poštarica Vali Žökš. Tak so go že čakali kak Mešiaša. Eden pismo, drugi ček gora da. Informacije se vömenijo med sebov, pa že vsakši de tadala na svojo paut. Prileti eden pes, malo kauli pogledne, dapa nika zanimivoga nega za njega tō nej. Tak ka se on tō napauti. Pá je vse mrtvo gratalo, samo vtiči se krpijo malo.

Karel Holec

Ferencin Kari so oglavke kosili

sauna je pokopani. Domau so je nej mogli pripelati, zato ka je več sodakov bilau nagnauk pokopano, pa imena nej bilau vöspisano, sto kama je poko-

Mankoški Karči si je malo zdenu

dola se potüli pa šrajfa tadala.

Ka vrag je gnes, tau ne vejm. Vejpa niške se neške pogučavati z menov, se škrabam po glavej pa dem tadala. Kak se šetam na glavni cesti, pred Konkoličovoju izov se stavim pa gledam križ. Zaka stoji te križ tū v dvorišči, si zmišlavam, pa malo skrajej dem. Ranč te so

pan. Zato so te žena pa mlajši dali te križ postaviti. Mi svejče tū vozigamo njim, nej na cintori, kaulak križa pa puno rauž mamu posajano. Na križi je eden kejp od nijj, spodkar je pa gor napisano, sto ga je dau postaviti.«

• Gda so postavili te križ?

»Štiridesetpetoga so mrlji, križ

tale, pa tau je tak do gnesden. Gde je stalna meja med Verico pa Ritkarovci, tau ešče vejn vaščani ne znajo, dapa nin tam v dolej pri potoki.

Verica je eden najlepši tau Porabja. Če se stavimo pred vaško tablov pa malo kauli poglednemo, ešče se prejkvidijo avstrijske Alpe. Splača se malo staviti, zato ka tašo lejpo pokrajino rejdko vidi človek. Zdaj sprtulejti pa spoj, gda vse

»Te križ je postavleni na spomin očo mojga moža,« pravijo Ema Konkolič

OTROŠKI

NAŠA ZLATA RIBICA

Svejt je čüüdno vküper napravljeni. Lidge ne võrvlejo najbole, ka bi se godili čüdeži.

Depa po drugoj strani bi trno radi bili, ka bi se godili. Te je pa spoj nej čüüdno, ka v zlate ribice ne võrvlejo, bi je pa radi meli bar v bližnjom potoki.

Pa ništerni ranč ne vejo, ka una rejsan tam živé.

NEVOULASTI RAK

Na zemlej živi zvün človeka eške vsefele stvari. Kak velke tak male tō. Pa je ranč tak v vodej. Nut v njoj žive zvün rib eške vsefele drugi stvari. Leko so tou pužaki, korati, vodeni pavoki ali pa raki. V potoki od zlate ribice je tō nej ovak bilou. Pa so v tom potoki bili trno divdji raki tō. Tak so se vejdlj med seuv vküper zgrabiti, ka se je vse pena delala na vodej. Tou šego so najraj pokazali, gda so si vsikšo sptolejt iskali žene. Na, pa pri tom njivom bitji se je vsefele zgodilo. Takšo tō, ka je steri rak ostano brezi svoji klejšč. In eden takšen je v potoki zlate ribice emo velke, velke, najvekse nevoule. Kak bi pa nej emo velke nevoule. Vej pa rak brezi klejšč je nej spoj nikšen rak. Raka brezi klejšč se niške ne postraši. Raki brezi klejšč se leko vsikši smedje. Rak brezi klejšč je nevoulasti rak. Nouve klejšče pa ne zrastejo prej nouči. Dugo njim trbej, ka iz raka znouva naredijo raka. In ta velke nevola toga raka je prišla na vüje zlate ribice. Pa je odplavala do njega. Skrivo se je v lüknji po kamnom. Ja, sram ga je bilou. Ja, stra je tō emo, ka ga kakši velki rak ne stisne za šinjek.

- Pomori mi, zlata ribica, - jo je milo proso. - Pomagaj mi, ka nazaj klejšče dobim. Vej pa me ta moja nevola na nikoj deje.

Zlata ribica je brodila, ka naj dela. Ka naj dela, ka rakova nevola tamine.

- Ne vejm, kak ti naj pomorem, - je prajla za eden čas. - Nika čednoga mi na pamet ne pride.

Odišla je nazaj v svoj tau potoka, njemi pa obečala, ka njemi pomore. Njemi pomore, če si kaj čednoga zbrodi. In je tou trpelo sedem dnevoj. Tak dolgo je nevoulasti rak biu nut v lüknjo potegnjeni. Dokejč je nej prišo k potoki ribe lovit eden stari kovač. Inda svejta je že zgrabo zlato ribico. Njemi je že želenje spunila. Zatoga volo je emo v žitki velko veseldje. Pa gda ga je zlata ribica zaglednola, se njemi je gor obejsila. Stari kovač jo je samo fejst gleda. Vej se pa zlata ribica ednomi ne obejsi dvakrat v žitki. Depa brž je zvedo, zakoj se je tou zgodilo.

- Čüj, padaš moj stari, - je začnila zlata ribica. - Kak čüjem, sam ti žitek v veseldje obrnoula s tvojim želenjom. Zdaj pa dun ti meni spuni. Tou te prosim.

Kovač je brž obečo, ka njoj spuni željo. Ka njoj spuni, če de leko. Pa je leko spuno. Odišo je domou pa začno premetavati po staroj kovačiji. Že za pou vöre je prišo nazaj. V rokaj je držo velke pa stare kovaške klejšče. Njemi ji je več nej trbelo. Pa je, kak je obečo zlatoj ribici, klejšče lüčo v vodou. Lüčo ji je v vodou ranč na tistom mesti, gde je biu v lüknjo potüljeni nevoulasti rak.

Tou je po tistom trno špajšno vövidlo. Rak brezi klejšč je v potoki sejdo na velki kovački klejščaj. Pa niške več se njemi je nej smedjau. Pa niške ga je nej postršüvo. Kak bi pa stoj vüpo, če je pa takše velke klejšče emo. Če so njemi eške nej nouve klejšče zrasle, leko ka eške gnesden sedi na tisti velki kovačovi klejščaj.

Miki Roš

MOJA GIMNAZIJA

Živim v majhnem mestu, v Monostru. Tukaj sta dve srednji šoli, gimnazija in strokovna šola. Moj oče je ravnatelj Srednje strokovne šole Béla III., zato sem se odločila rajši za gimnazijo Mihály Vörösmartyja.

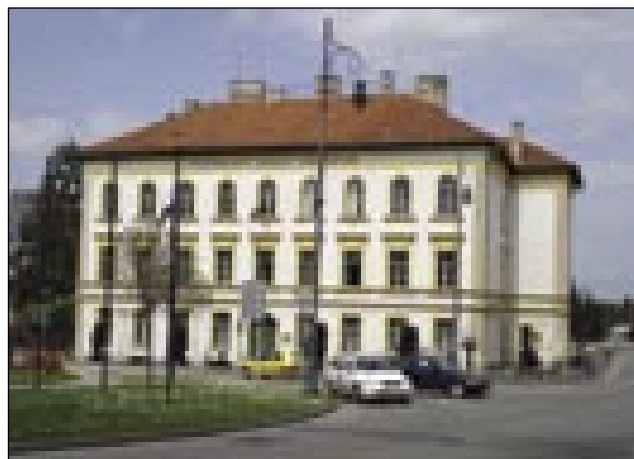
Zgradba gimnazije je v centru

pisarni, kabineti za fiziko, biologijo in kemijo ter računalniški kabinet.

Moja učilnica je v novem delu, v drugem nadstropju. Smo zelo dober razred, 20 nas je, 11 deklic in 9 dečkov. Moja razredničarka nas uči še nemščino in je zelo stroga. V šoli

no, likovno u m e t n o s t, fiziko, biologijo, informatiko, športno vzgojo in dva jezika v 3.letniku. Lahko se učimo angleščino, nemščino, italijanščino in tudi slovenščino. Moj oče je Porabski Slovenec, zato se učim slovenščino že 11. leto. Tudi profesorica je zelo dobra in prijazna. Rada hodim na njene ure. Vem, da bom imela tudi možnosti se učiti slovenščino na univerzi ali v Sloveniji. V šoli imamo tudi izvenšolske dejavnosti. Na primer gimnazija ima rokometno in nogometno ekipo, 3. in 4. letniki lahko izbirajo med fakultativnimi predmeti (moja sta matematika in zgodovina). Za dijake in odrasle organizirajo tudi računalniške tečaje. V šoli nas je približno 250 dijakov od 11. do 18. leta starosti. Rada bi spoznala več dijakov, toda ker hodim v 11. razred, nimam zelo veliko časa. Rada hodim v to šolo in upam, da bo gimnazija delovala še veliko let.

Anamarija Bedič

Monostrska gimnazija je bila ustanovljena 1891, stavbo so zgradili l. 1895

mesta, na trgu Széll Kálmán. Zgradili so jo leta 1895, stara je več kot 110 let. Ima 2 zgradbi in še telovadnico. Novejši del so zgradili leta 1995, ta je zelo velik in lep. Telovadnica je precej majhna, ampak dobro opremljena. 10 učilnic je v novem, dve pa v starem delu. V starem delu so še knjižnica,

je približno 30 profesorjev. Po mojem mnenju so zelo dobri in se pripravijo na vsako učno uro. Moja najljubša profesorica je profesorica matematike, ker imam rada matematiko in rada bi jo študirala tudi na univerzi.

V gimnaziji imamo matematiko, madžarščino, zgodovi-

REVIJA OTROŠKIH SKUPIN V SAKALOVCIH

MLAŠEČI

KAUT

6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 11.25 OSMI DAN, 11.55 PREČENJE GRENLANDIJE, DOK. ODD., 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 DUHOVNI UTRIP, 13.40 ROŽMARINKA IN TIMIJANKA, ANG. NAD., 14.25 SLOVENSKI/PORABSKI UTRINKI, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.40 KAJ GOVORIŠ? = SO VAKERES? 16.05 IZ POPOTNE TORBE: UNIVANJE, 16.25 PETA HIŠA NA LEVI: LJUBOSUMJE, DRUŽ. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 POSEBNA PONUDBA, 17.35 TV POGLED, 17.45 RAZKRITI KRAKATAU, ANG. DOK. ODD., 18.40 BREŇC IN CVETKA, RIS., 18.45 TINČEK, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, TV POGLED, 19.55 VOJKO ANZELJČ: ZAČNIMO ZNOVA, TV SER., 20.30 NA ZDRAVJE! 22.00 ODMEVI, EVROPA.SI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 POLNOČNI KLUB, 0.20 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 25.4.1990, 0.50 RAZKRITI KRAKATAU, PON., 1.40 DNEVNIK, 2.15 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.40 INFOKANAL

PETEK, 25.04.2008, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 8.00 UMETNI RAJ, 8.25 GLOBUS, 9.00 SEJA DRŽAVNEGA ZBORA, 13.40 IME MI JE DAVID, AM. FILM, 15.10 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 25.4.1990, 15.40 ŠPORT ŠPAS, 16.10 PRIMORSKI MOZAIK, 16.40 ŠTUDENTSKA, 17.00 MOSTOVI - HIDAK, 17.30 ZDAJ!, 18.00 SLOVENIJA DANES - REGIONALNI PROGRAMI, 19.00 VELIKA IMENA MALEGA EKRANA: PO JEŽKOVH STOPINJAH, 20.00 KRAKATAU - ZADNI DNEVI, ANG. DOK. SER., 20.50 BRAM IN ALICE, AM. NAD., 21.10 LOBANJE, AM. FILM, 22.55 ODRASLI, DANSKI FILM, 0.35 DEADWOOD, AM. NAD., 1.30 SEJA DRŽAVNEGA ZBORA, 3.35 INFOKANAL

SOBOTA, 26.04.2008, I. SPORED TVS

6.05 TEDENSKI IZBOR, 7.00 OTROŠKI PROGRAM, 10.40 POLNOČNI KLUB, 11.55 TEDNIK, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 TEKMA, 14.20 JOSIE IN MUCKE, AM. FILM, 16.00 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 16.15 LABIRINT, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 OZARE, 17.25 KRAJI IN LJUDJE, 17.35 NA VRTU, 17.55 POPOLNA DRUŽINA, 18.05 Z DAMIJANOM, 18.40 DINKO POD KRINKO, RIS., 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, TV POGLED, 19.55 PRAVI BIZNIS, HUM. NAN., 20.55 50 LET TELEVIZIJE: TONE PARTLJIČ: ŠČUKE PA NE, ŠČUKE PA NE - DIALOGI, TV NAD., 21.55 POROČILA, VREME, ŠPORT, 22.30 HRI-BAR, 23.35 RIM, AM. NAD., 0.25 NASHVILLE, AM. FILM, 2.55 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 26.4.1990, 3.25 DNEVNIK, 3.45 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 4.10 INFOKANAL

SOBOTA, 26.04.2008, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 7.40 SKOZI ČAS, 7.50 TEDENSKI IZBOR, 13.20 POZDRAVLJEN, PEKING - PRVAKIN IZZIVALCI, 13.55 SVETOVNI POKAL V GIMNASTIKI, 17.30 NOGOMET, BIRMINGHAM - LIVERPOOL, 20.00 POSLEDNJI MOHIKANEC, AM. FILM, 21.50 BLEŠČICA, ODDAJA O MODI, 22.20 SLOVENSKI MAGAZIN, 22.45 SOBOTNO POPOLDNE, 1.00 STRELICE NASPROTNE USODE, KAN. NAD., 1.50 INFOKANAL

NEDELJA, 27.04.2008, I. SPORED TVS

7.00 ŽIV ŽAV, OTROŠKI PROGRAM, 10.50 PRISLUHNI MO TIŠINI, 11.15 OBZORJA DUHA, 11.50 LJUDJE IN ZEMLJA, 12.45 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.00 PROSLAVA OB DNEVU UPORA PROTI OKUPATORJU - BEGUNJE NA GORENJSKEM, 14.10 NA ZDRAVJE!, 15.30 NLP, RAZVEDRILNA ODDAJA, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 NLP, RAZVEDRILNA ODDAJA, 18.25 ŽREBANJE LOTA, 18.40 POKEC, RIS., 18.45 OZI BU, RIS., 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, TV POGLED, 19.55 ZVEZDE POJEJO, 21.25 BOD EDEN: BODI JEAN VODAINÉ, DOK. PORTRET, 22.20 ARS 360, 22.40 POROČILA, VREME, ŠPORT, 23.10 SEMINA, SLOV. FILM, 0.45 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 27.4.1990, 1.10 DNEVNIK, 1.30 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.00 INFOKANAL

NEDELJA, 27.04.2008, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 8.50 SKOZI ČAS, 9.00 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 27.4.1990, 9.25 GLOBUS, 9.55 ZAPOJTE Z NAMI: ANTON FOERSTER, VIKTOR PARMA, RISTO SAVIN (1970), 10.10 SLOVENSKA LJUDSKA GLASBILA IN GODCI: CIMBALIST, GLASB. DOK. SER., 11.00 ZDRAVLJENJE Z MORSKIMI PSL, ANG. POLJ. SER., 11.30 MED VALOVI, 12.00 TEDENSKI IZBOR, 13.25 ZDAJ!, 13.55 SP V GIMNASTIKI, 17.25 ROKOMET, GORENJE-GOLD CLUB, 20.00 IZGINULI BRODOLOMCI, FRANC. DOK. ODD., 20.55 KMETJE, POLJSKA NAD., 21.50 Š - ŠPORTNA ODDAJA, 22.35 SOPRANOVI, AM. NAD., 23.30 NA UTRIP SRCA, 0.30 INFOKANAL

PONEDELJEK, 28.04.2008, I. SPORED TVS

6.30 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 11.10 RAZKRITI KRAKATAU, ANG. DOK. ODD., 12.05 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 ZVEZDE POJEJO, 15.10 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.45 TIMOTEJ HODI V SOLO, RIS., 16.10 KOŽA, DLAKA, PERJE: ŽIVALSKI JEZIK, 1. DEL, DOK. NAN., 16.15 BINE: OBDAROVANJE, LUTK. NAN., 16.30 SEJALCI BESED: FRAN MILČINSKI, OTR. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 TV POGLED, 17.35 VOJNA IN MIR NA ZELENJAVNEM VRTU, FRANC. POLJ. SER., 18.25 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 18.40 LOKOMOTIVČEK TOMAŽ IN PRIJATELJI, RIS., 18.45 ADI V MORJU, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, TV POGLED, 19.55 VROČI STOL, 21.00 ROŽMARINKA IN TIMIJANKA, ANG. NAD., 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 PODOBA PODOBE, 23.25 BEOGRAJSKA FILHARMONIJA, SABINA CIVILAK IN UROŠ LAJOVIC, 1.05 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 28.4.1990,

1.30 VOJNA IN MIR NA ZELENJAVNEM VRTU, PON., 2.20 DNEVNIK, 2.55 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 3.25 INFOKANAL

PONEDELJEK, 28.04.2008, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 10.15 PPROSLAVA OB DNEVU UPORA PROTI OKUPATORJU, 11.30 SOBOTNO POPOLDNE, 14.15 KAJ GOVORIŠ? = SO VAKERES? 14.30 SLOVENSKI/PORABSKI UTRINKI, 15.00 TEDENSKI IZBOR, 18.00 SLOVENIJA DANES - REGIONALNI PROGRAMI, 18.55 BERLIN, BERLIN, NEMŠ. NAN., 20.00 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 21.00 STUDIO CITY, 22.00 KNJIGA MENE BRIGA - 22.20 CITY FOLK - LJUDJE EVROPSKIH MEST: KOŠICE, DOK. SER., 22.45 6. MAJ, NIZOZEMSKI FILM, 0.50 INFOKANAL

TOREK, 29.04.2008, I. SPORED TVS

6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 NA POTEP PO SPOMINU, 9.35 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 11.00 VOJNA IN MIR NA ZELENJAVNEM VRTU, FRANC. POLJ. SER., 11.55 BOD EDEN: BODI JEAN VODAINÉ, DOK. PORTRET, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 VROČI STOL, 14.20 OBZORJA DUHA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 HE-MAN, RIS., 16.10 ALI ME POZNAŠ: JAZ SEM MAJSKI DEŽ, POUČNO RAZV. ODD., 16.20 ZOJA KAJETO, RIS., 16.30 KNJIGA MENE BRIGA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 TV POGLED, 17.35 GOZDOVI SLOVENIJE, DOK. SER., 18.00 Z GLAVO NA ZABAVO, 18.30 ŽREBANJE AŠTRA, 18.40 ANGELINA BALERINA, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, TV POGLED, 19.55 PIRAMIDA, 21.00 DOKUMENTARNA ODDAJA, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 JEVGENIJ HALDEJ - FOTOGRAF POD STALINOM, BELG. DOK. ODD., 0.10 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 29.4.1990, 0.40 GOZDOVI SLOVENIJE, PON., 1.05 UMRE NAJ ZVER, FRANC. FILM, 2.50 DNEVNIK, 3.25 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 3.50 INFOKANAL

TOREK, 29.04.2008, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 10.30 NLP, RAZVEDRILNA ODDAJA, 13.45 TEDENSKI IZBOR, 17.00 GLASNIK, 17.25 MOSTOVI - HIDAK, 18.00 SLOVENIJA DANES - REGIONALNI PROGRAMI, 18.55 V DUHU GLASBENEGA IN PLESNEGA IZROČILA, 20.00 GLOBUS, 20.30 P. I. ČAJKOVSKI - V. LITVINOV: LABODJE JEZERO, BALET SNG MARIBOR (2008), 22.35 BEETHOVNOVA POMOČNICA, KOPR. FILM, 0.15 PAPEŽ JANEZ PAVEL II., IT-AM. BIOGR. NAD., 1.45 INFOKANAL

SREDA, 30.04.2008, I. SPORED TVS

6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 11.50 NA UTRIP SRCA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 ARS 360, 13.35 PODOBA PODOBE, 14.00 DOKUMENTARNA ODDAJA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 ANA Z ZELENE DOMAČIJE, RIS., 16.10 POD KLOBUKOM, 16.45 POLŽJEGRAJSKE ZGODBE, RIS., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 TV POGLED, 17.35 IZBRANO POGLAJVE, POGOVORNA ODD., 18.25 ŽREBANJE LOTA, 18.40 ULICA SANJ, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, TV POGLED, 19.55 OLIVER TWIST, ANG. FILM, 22.00 PRVI IN DRUGI, 22.10 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.15 OMIZJE, 0.30 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 30.4.1990, 1.00 IZBRANO POGLAJVE, PON., 1.50 DNEVNIK, 2.25 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.50 INFOKANAL

SREDA, 30.04.2008, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 11.35 HRI-BAR, 12.40 PRAVI BIZNIS, HUM. NAN., 14.05 TEDENSKI IZBOR, 17.05 ČRNO BELI ČASI, 17.25 MOSTOVI - HIDAK, 18.00 SLOVENIJA DANES - REGIONALNI PROGRAMI, 18.55 DRUŽINSKE ZGODBE: DRUŽINA KORNHAUSER, 19.55 SLOVENSKI POKAL V NOGOMETU, DOMŽALE - MARIBOR, 21.50 RUDOLF GOLOUH: KRIZA, FILMSKA PRIREDBA GLEDALIŠKE PREDSTAVE DRAME SNG MARIBOR, 23.00 SLOVENSKA JAZZ SCENA: ZORAN ŠKRINJAR INTERNATIONAL JAZZ CONNECTION, 23.40 BLACKJACK, ANG.-AVSTR. NAD., 1.15 INFOKANAL

ČETRTEK, 01.05.2008, I. SPORED TVS

6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 PRVOMAJSKA BUDNICA, 7.30 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.10 TAM GORI NA GORI, SLOV. LJUDSKE PESMI, 10.50 IZBRANO POGLAJVE, POGOVORNA ODD., 11.40 OMIZJE, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 ZAČNIMO ZNOVA, TV SERIJA, 13.45 PIRAMIDA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.40 SREBRNOGRIVI KONJIČ, RIS., 16.05 ČARODEJ MAX, FILM IZ ŠPANIJE, 16.20 ENAJSTA ŠOLA, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.20 TV POGLED, 17.30 ŠTAFETA MLADOSTI, 18.15 DUHOVNI UTRIP, 18.30 ŽREBANJE DETELJICE, 18.40 IN TO JE VSE!, RIS., 18.45 RJAVI MEDVEDEK, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, TV POGLED, 19.55 EDI ŠELHAUS - BIL SEM ZRAVEN, DOK. FILM, 21.15 TEDNIK, 22.10 POROČILA, VREME, ŠPORT, 22.35 OSMI DAN, 23.05 POTAPLJAJČ, NEMŠKI TV FILM, 0.35 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 1.5.1990, 1.00 DUHOVNI UTRIP, 1.15 DNEVNIK, 1.50 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.15 INFOKANAL

ČETRTEK, 01.05.2008, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 12.20 GLOBUS, 12.50 IZGINULI BRODOLOMCI, FRANC. DOK. ODD., 14.15 TEDENSKI IZBOR, 16.25 EVROPSKI MAGAZIN, 16.55 LYNX MAGAZIN, 17.25 MOSTOVI - HIDAK, 18.00 ZGODBE O VOLJI IN MOČI, DOK. ODD., 19.00 Z GLASBO IN S PLESOM ... GLASBENE ŠALE IN LAŽI, SIMFONIKI RTV SLOVENIJA, 20.00 3 X EKSTREMNO, DOK. FELJTON, 20.30 NOGOMET, POKAL UEFA: 23.30 4400 POVRATNIKOV, AM. NAD., 0.10 SKRIVNOSTNA KOŽA, AM. FILM, 1.55 INFOKANAL

PÜNGRAD PRI MARIJI ČASAR

V predzadnji številki novin Porabje smo leko šteli o ženski, štera zna vsefale rože narediti. Leko so iz papira, iz drouta, iz štrünf in tak dale. V Čöpeneci so doma *Marija Časar*. Mi smo se 13. apriliša odpelale k njej na idejo Zveze Slovencev, ka bi se rade navčile, kak se te lejpe rauže delajo.

Pokazala nam je svojo sobo, puno rauž. Pravla nam je, ka so je v Slovenj Gradec odpelali na razstavo, dosta so ji odali. Včasi smo

se pripravili k deli. Marija nam je rade volé vse pokazala, kak se da delati. Vidi se, da je dobroga srca in nej nevoščena ženska. Ništerni neščejo svojo delo pokazati drugim. Marija je pravla, ka se je ona nej dugo od Rovatine Anuške iz Porabja tó dosta navčila. Ana Unti je žao, že pokojna. Rada se spominam na njo, ona je tó nej bila nevoščena, je pravla Marija. Našim mladim ženskam, Mariji Čato pa Kristini Nagy Gyeček je delo bole šlo od rok. Po pravici povedano, ge sam se pred petdeseti leiti včila pri Rodešni Trezi na Gorenjom Seniki. Gda je štoj mrao, te smo šli rouže ređit. Tou so bile starejše ženske, mladi smo bole vse vcuj pripravlali. Borojco pucali, pantlike sükali, včasim smo kaj k roužam tó vcuj smeli gledati, kak so je vó vklele. Mislim, ka sam 12-13 lejt mejla, gda sam prvič vidla, kak se tou dela. Dobro sam se navčila robiti pantlike, rouže delati sam več nej mela prilike. Prišli so moderni cajti in žao, skor je pozableno bilou tou lejpo delo naši mamic in babic.

Hvala Bougi, ka Slovenska zveza skrbi za naše stare obiçaje, ka se nej bi pozabili. Za vse tou smo leko hvaležni našim Anam, Mic-kam, nenazadnje naši gostitelici in njenim pridnim rokam.

Vera Gašpar

SMEJ JE POU ZDRAVDJA

Šparati

Bogati Miška je etognauk v Va-raši v kasinoji eden večer pou svoje gazdije zašpilo. Gda do-mou pride, ženi pravi: »Dobro bi bilou, če bi se ti že navčila kùjati, ka bi te toga našoga kü-jara ta poslala. S tem bi dosta leko müva prišparala.« Natou žena, Mariška etak pra-vi: »Dobro, dragi moj Miška, ti se pa moraš navčiti, kak se tr-

bej ljubiti, ka te našoga vrtnara (kertész) tó ta pošlava pa eške več prišparava.«

Pulzuš

Doktor je čemerasti pa se dere po telefoni s svojim betežni-kom, ka vse trpeče: »Gospoud, ne vzemite nüt vrastvo, ka sam vam včera gorspiso. Po cajti sam gor prišo, ka je nej vaš pul-zuš slab, nego moja vóra ne ide dobro!«

Porabje

ČASOPIS
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.; p.p. 77,
tel.: 94/380-767; e-mail:
porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk:

EUROTRADE PRINT d.o.o.
Lendavska 1; 9000 Murska
Sobota; Slovenija

Naročnina: za Madžarsko letno
2.600 HUF, za Slovenijo 22
EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Časopis izhaja z denarno pomočjo
Urada RS za Slovence v zamejstvu
in po svetu ter Javnega sklada za
narodne in etnične manjšine na
Madžarskem.

Številka bančnega računa:
HU15 1174 7068 2000 1357,
SWIFT koda: OTPVHUHB